

19 dec 11

Kære kulturpolitiker

"Borgernes Museer. Mangfoldighed og regionale forskelle"

Hermed en rapport, der tager udgangspunkt i hverdagen ude på landets museer. Den er lavet i samarbejde med museerne i Region Midtjylland. Vi har i fællesskab forsøgt at indkredse nogle problemstillinger omkring museumsdrift i Danmark.

Læs evt. resumeet side 6. Her er en række decentrale bud og ideer på museernes rolle og fremtidens udfordringer, som det er væsentligt at have in mente, når retningen for fremtidens museumsudvikling defineres. På den måde er hæftet et korrektiv til Kulturministeriets "Udredningen om fremtidens museumslandskab", fra april 2011, som er et statsligt forsøg på at sætte centrale standarder for landets museers udvikling. ODM betragter "Udredningen" som et væsentligt afsæt, for vi skal selvfølgelig forny museerne, og der er bestemt forhold der trænger til forandring.

Men udviklingen bør ske i dialog, i stedet for alene i et centralt forvaltningsperspektiv, og der er rigtig god grund til i fællesskab at sætte fokus på udviklingen af kvalitet og bæredygtighed. Det er i øvrigt ODMs overbevisning, at der relativt enkelt vil kunne opnås enighed med museerne og deres (kommunale) baglande om fremtidens kurs. Der er dog en række punkter i museumsudredningen der trænger til yderligere fokus. På de næste sider er nævnt en række af de væsentligste.

Vi deltager selvfølgelig meget gerne i uddybning af det her fremsendte.

Med ønsket om en god jul og et godt nytår

Christine Buhl Andersen, formand

&

Nils M. Jensen, direktør

Association of Danish Museums
Vartov, Farvergade 27D
1463 København K, Denmark
T + 45 4914 3966
F + 45 4914 3967
info@dkmuseer.dk
www.dkmuseer.dk

Nils M. Jensen
Direktør/Director
M +45 25489328
nmj@dkmuseer.dk

En række korte kommentarer, med baggrund i Kulturministeriets publikation
”Udredningen om fremtidens museumslandskab” (april 2011)

De faglige decentrale råds skæbne. Lad de kollegialt valgte faglige råd, der medvirker til fordeling af puljemidlerne, forblive og giv dem større kompetence. Vi er bange for central forvaltningsorienteret styring, hvis de kollegialt valgte faglige råds mandat gøres mindre eller fjernes. Formændene for de faglige råd, og ODM som brancheorganisation, bør sidde i et centralt ”Danmarks Museumsråd”. Gerne sammen med aktører fra KL, erhvervslivet m.m. Her kan centrale spørgsmål og strategiske satsninger debatteres.

Museernes statslige støttepuljer Den eksisterende decentrale støttestruktur er til stor gavn for udviklingen af landets museer (f.eks. Formidlingspuljen, skabt efter ”Udredningen om formidling” i 2006, der har været en stor succes for formidlingsarbejdet på museerne: synlige resultater er f.eks. godt 1 mill. (!) flere gæster inden for de sidste 10 år - og mange spændende formidlingstiltag indenfor anvendelse af ny teknologi m.m.) Bevar dette vigtige udredningsredskab, der i høj grad har været befordrende for udvikling i hele landet. Tilsvarende kan siges om de andre puljer: den såkaldte rådighedssum, bevaringspuljen og midler til forskning. Det er ikke voldsomt store beløb, men meget betydningsfulde midler for lokal museumsudvikling. Det er her midlerne gør mest gavn og medvirker til vigtig decentral museumsudvikling.

Den nyeste tids historie og opgaverne i den sammenhæng for museerne er ikke behandlet i museumsudredningen. Det er paradoksalt, at den nyeste (og vel derfor mest vedkommende) historie i dag har de ringeste vilkår at trives under i Museumsloven. Hvad består opgaven af? hvem skal udføre? - og hvem skal betale for opgavens varetagelse? – er oplagte spørgsmål. I dag er der kommuner, der end ikke deltager i betaling af det lovbundne arbejde. I det lys bør økonomi og driftsforhold for specialmuseerne (de arbejder alle med nyere tids historie (eller kunst)) samt forholdene for de museer, der er udenfor museumsloven også undersøges nærmere (en del større museer er i dag udenfor loven – og derfor ikke underlagt samme krav som de statsanerkendte. Det gælder museer som Medicinsk Museion, Danmarks Jernbanemuseum, Post og Telemuseet, Øregaard Museum, Danmarks Keramikmuseum, Forstadsmuseet i Hvidovre m.fl.) I den sammenhæng kunne en analyse af statsanerkendelsespraksis være på sin plads. Hvordan sikrer vi, at nye spændende og innovative initiativer fremover fremmes?

Konserveringscentrene. I udredningen er der blot fremsat et ønske om at statens midler fremover tildeles de museer, der nu har ”aktier i” konserveringscentrene. Konserveringscentrene ønsker at være en del af ”bevaring Danmark”, og dele faglighed, dyrt materiel og specialkompetencer på tværs af landet. Der er formuleret tanker om at skabe et ”Konserveringscenter Danmark”, hvor staten, med sine godt 12 mill. kr. til området, understøtter centeret, og hvor alle nuværende ejere (flere konstruktioner findes i dag) er andelshavere. En virkelig nyskabende ide, der bør udvikles.

Drift af museumsområdet. Styrelser bør ikke have driftsopgaver som ligeså godt kan placeres ude i landet, hvor opgaverne kan medvirke til højnelse af faglig kompetence og ikke mindst kontinuitet, som der sjældent er i en styrelse. I dag er museer og andre kulturaktører ofte i direkte konkurrence om fondsmidler med f.eks. Kulturarvsstyrelsen, der påtager sig flere og flere drifts- og formidlingsopgaver. Det er en forvaltningsmæssig forkert sammenblanding af styrelsers normale opgavevaretagelse og driftsopgaver – og et konkurrenceforhold, der ikke er til gavn for områdets udvikling.

Sammenlægninger og fusioner. Det er rigtigt godt, når det er lokale ønsker og ideer til udvikling der befordrer sammenlægninger og fusioner. Men lad det være de lokale drømme og ønsker til museumsdrift, der alene bærer ideen om sammenlægninger. Store museer er ikke altid bedre til alle opgaver. Men faglige opgaver, som der er statslige midler i, bør være beskrevet - og der bør selvfølgelig stilles krav om kvalitet i udførelsen.

Lederskab og udvikling. Der bør sikres faste centrale midler, som det var tilfældet før, til efteruddannelse og til sikring af udvikling på et meget lille arbejdsområde (der er med alle faglige kategorier færre end 5000 ansatte på museumsområdet) Danske Museers Efteruddannelse bør støttes centralt – præcist som det sker i f.eks. Sverige.

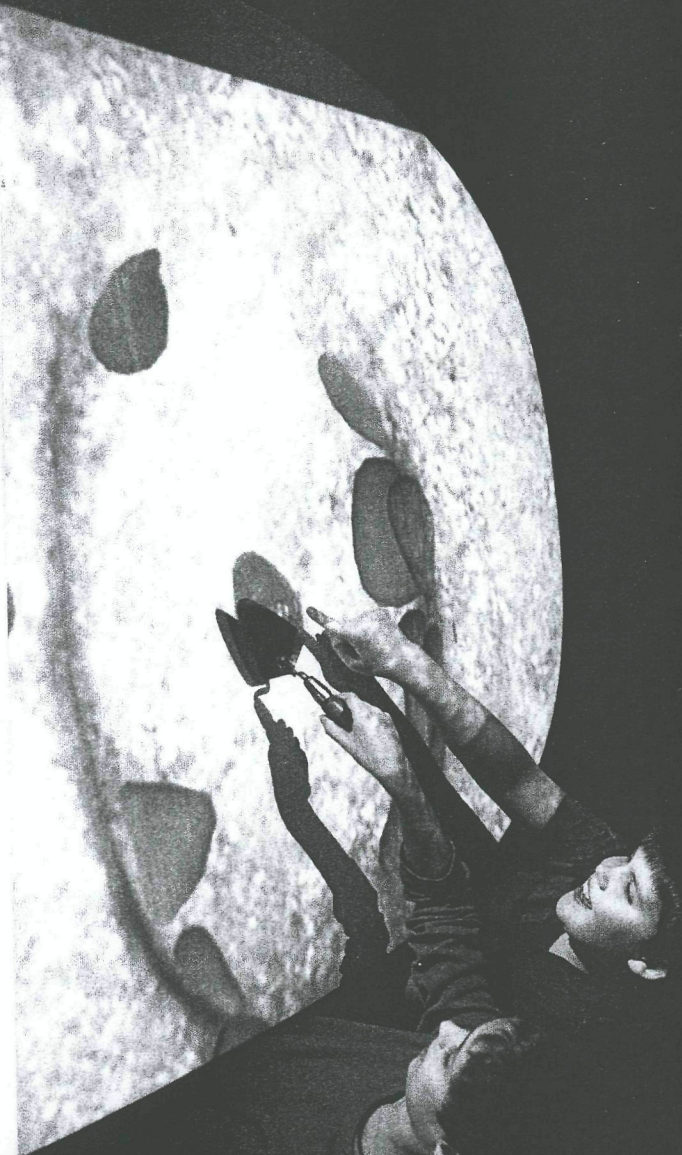
Arkæologien skal drives professionelt og med fokus på høj kvalitet. Derfor skal der stilles skrappe krav til forvaltning og til den faglige udvikling. Lad de arkæologiske museer finde sammen i fusioner, andelsselskaber, interessentselskaber etc., der tilfredsstiller de høje krav, men lad det være en lokal opgave at lave dette "udskillelses løb". Det forløb behøver Staten ikke tage ansvar for.

KL's rolle. Kommunernes Landsforening bør inddrages betydeligt mere i udviklingen af museumsdanmark. Kommunerne giver den overvejende del af midlerne, og det er her der er størst bevågenhed om museernes rolle i udviklingen af lokalsamfundet.

Borgernes Museer. Mangfoldighed og regionale forskelle

ORGANISATIONEN DANSKE MUSEER

mmu
midtsjælske museers udviklingsråd

Indhold

- 4 Borgernes Museer.
Mangfoldighed og regionale forskelle
- 5 Praktisk udførelse
- 6 Resume af iagttagelser og konklusioner
- 8 Udsagn om museernes opgaver
 - 8 Museerne og lokalsamfundet
 - 15 Borgerne og museerne
 - 18 Forskning på museerne
 - 21 Formidling på museerne
 - 24 Statsligt engagement i museerne